

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conceptvs Chronographicvs De Concepta Sacra Deipara

Zoller, Joseph

Augustæ, Anno 1712

LX. Dominus custodit te ab omni malo, custodiat animam tuam Dominus:
Dominus custodiat introitum tuum, & exitum tuum. Psal. 120. v. 7. & 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75950)

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LX.

§. I. Scriptura.

414. VirgIneæ MatrIs pVrVs Intro- ItVs, eXItVs qVoqVe à Labe CVstoDItVs.

Pfal. 120. v. 7. & 8. *Dominus custodit
Te ab omni malo, Custodiat animam tu-
am Dominus: Dominus custodiat introi-
tum tuum, & exitum Tuum.*

O Mortalium in mundum hunc
immundum turpem introi-
tum! quem foeda mox pec-
cati originalis macula ita comitatur,
& coinquinat, ut concipiantur filij
iræ, & victimæ inferorum. Fateri
equidem quivis nostrum, cum Davi-
de, cogitur: *Ecce enim in iniquitatibus
conceptus sum, & in peccatis concepit me
mater mea! & quis potest dicere: mundum
est cor meum, purus sum à peccato? &c.*
Sed neque exitus, materno ex utero,
suâ caret miserâ; Quis enim nescit,
vix editum infantem, vehementissi-
mos inter matris parturientis dolores,
mox suam, lachrymabilî clamore,
miseriam indicare, fœdissimamque
sceleris appendicem inconsolabiliter
deplorare?

Veruntamen non sic gloriosissi-
ma Virgo Deipara, felix illa Beato-
rum parentum Joachimi, & Annæ
progenies, quam *Dominus custodivit ab
omni malo*, animamque ejus conserva-
vit purissimam; Hæc enim verò non
in Nativitate tantum suâ, seu exitu ex
gratioso Matris utero, *gratiâ plena*, ac
ab omni labe reperiebatur immunis,
verum etiam in ipso Conceptionis
introitu (privilegio nulli unquam alte-
ri concessio) purissima, & ab omni
maculâ penitus fuit à Domino custo-
dita. quod clarè insinuâsse videtur

magnum Ecclesiæ Lumen, S. Augu-
stinus, ijs verbis: *Hæc Virgine exceptâ,* L. de nat.
& grat.
c. 36.
*si omnes Sanctos, & Sanctas, cum hic vi-
verent, congregare, & interrogare possemus,
utrum essent sine peccato? unâ voce clamâs-
sent: si dixerimus, quoniam peccatum non
habemus, nos ipsos seducimus, & veritas
in nobis non est, &c.* Sola ergo MARIA,
ab omni malo custodita, de puro introitu,
exituque puro gratulari sibi his ver-
bis poterat: *In me gratia omnis viæ,* Eccli. 11
v. 27.
cujus pacificus fuit ingressus, nobis
interim humanam nostram, tam in
conceptus introitu, quam in exitu par-
tus, miseriam nunquam satis ingemi-
scentibus. Hic in memoriam revo-
co, enormes, quas David fecerat ex-
pensas, in Templi illius splendidi
adornationem, quod Salomon post-
modum, filius ejus, extruxit; Has
ipse recensens, & populum ad
suppeditanda liberaliter necessaria ad-
monens, ne cui id novum, ac super-
fluum videretur, causam ijs tantorum
sumptuum his verbis suggessit:
*Opus grande est; neque enim homini præpa-
ratur habitatio, sed DEO.* id ipsum & mi-
hi de MARIE (quam Templum nuper
præstantissimum, Conceptu 42. de-
scripsimus) puro introitu, & exitu re-
petere liceat, ac monere, ne cui mi-
rum, ac superfluum videatur, si adeò
se in Virginem hanc liberalem,
munificum, effusum, ac prodigum,
DEUS ostendit, ut tot in illam gratias
accumulârit, tot prærogativas in il-
lam contulerit, tantâ ejus animam
providentiâ *ab omni malo* custodierit:
custodierit inquam, non exitum so-
lum, sed & introitum, ab originali præ-
servando; *opus* namque grande erat,
*neque homini præparabatur habitatio, sed
DEO* ipsi ter Optimo, Maximo. ex
quo non obscure licet colligere, quod
de

Pfal. 50.
v. 7.

Prov. 20.
v. 9.

1. Paul.
c. 24.

Pfal. 86.
v. 6.

Pfal. 115.
v. 15.

de hac solâ Numinis habitatione, nempe MARIA, intelligendum sit illud Psalmistæ: *Diligit Dominus portas Sion.* si enim duas placeat portas constituere, si tam introitum, id est, conceptionem, quàm exitum, id est mortem velimus considerare, sanè nullius alterius puri hominis hæ duæ portæ custoditæ videntur; cùm introitus, quo in peccatis concipimur, odio dignus sit, & pretiosa tantùm in conspectu Domini Mors (seu exitus) Sanctorum ejus: at verò Beatissimæ DEI Genitricis, per Sion significatæ, ambas portas diligit, & custodit, tam illam, quâ absque peccati maculâ, per conceptionem, in vitam est ingressa, quàm eam, quâ vel ex utero materno in lucem, vel ex hoc mundo postmodum rectâ in Cælum, per mortem est egressa. Placeat misericordissimo Numini, id nobis infelicissimis Adæ filijs concedere, ut quibus introitus per conceptionem plurimum fuit infaustus, ac propriâ in Adamo culpâ, pessimè custoditus, saltem Beatus sit, MARIA intercedente, ex hac vitâ exitus, & felix ad æternam beatitudinem introitus

3. *Beata Virgo, plena gratiâ, quantum aliena fuit à culpâ, Spiritu sancto in eâ cooperante, in totum extranea etiam fuit à maledicto primæ damnationis. Ibid.*
4. *Non enim libentes vobis verecundiam incutimus, charissime! qui non sine magno pudore de ijs loquimur, sed eximie pietatis honorem vobis, & decus virtutis, Beatissimæ Virginis pudicitiam prædicare incorruptam, & incontaminatam, & ab omni contagione primæ originis confiteri alienam. Ibid.*
5. *In quâ vexilla virtutum micârunt, nullum peccatum primæ originis, ut cruciaretur, viguit. Ibid.*
6. *Propter quod uterus ejusdem Virginis per Arcam figuratur, quæ cuncta Sacramentorum arcana in se habuit: habuit enim panem vivum illum, qui de Cælo descendit, habuit & legem testamenti novi, quia legislatorem genuit, in quo sunt omnes thesauri Sapientiæ, atque Scientiæ. Et ideò rectè Arca Sacramentorum DEI Virgo MARIA fuit, supra quàm sanè propitiatorium, & Cherubim hinc indè obumbrantia figurantur, quia MARIÆ nullum extrinsecus obrepit peccati contagium, sed intus omnis custodia legis. Serm. de Assumpt.*

§. 2. *Authoritas.*

§. 3. *Ratio.*

415. S. ILDephonsVs, InnVens
Labe CarenteM.

Integra CaVsa, aD bonVM
neCessarIa. 416.

1. *Quomodo Spiritu Sancto eam replente non sine peccato originali fuit, cujus etiam Nativitas gloriosa, in omni Catholicâ Ecclesiâ CHRISTI ab omnibus felix, & beata prædicatur? Enimverò, si non beata esset, & gloriosa, nequaquam tam festiva celebraretur ubique, ab universis. sed quia tam solemniter colitur, constat ex auctoritate Ecclesiæ, quòd nullis, quando nata est, subjacuit delictis, nec contraxit, in utero sanctificata, originale peccatum. Homil. 2. de purif. Virg.*
2. *Constat, illam ab omni peccato originali fuisse immunem, per quam non solum maledictio Matris Evæ soluta est, verùm etiam & benedictio omnibus condonatur. Ibid.*

Juxta commune Philosophorum Axioma: *Bonum ex integrâ causâ, malum ex quolibet defectu.* Sed humanitas Christi est aliquod bonum, imò summum bonum, propter unionem Hypostaticam, & Beata Virgo est illius causa; cùm secundum humanitatem non agnoscat Patrem, bene verò Matrem. Ergo hoc bonum debet esse ex integrâ causâ. Atqui integra causa non adstrueretur huic bono, si in primo duntaxat instanti, causa hæc, nempe Beata Virgo, contraxisset labem originariam; quandoquidem fuisset diminuta naturæ bonis, & quod potissimum integritati causæ officit, bono integritatis, in primo instanti, spolia-

liata. Ergò, vel cum Nestorio blasphemata, humanitatem Christi esse malam (nam *malum ex quolibet defectu*) aut fateâre cum Ecclesiâ, Beatam Virginem in primo instanti Conceptionis integerrimam, & dices *Bonum ex integrâ causâ*.

§. 4. *Historia.*

417. Hospitalē, & Confraternitas Instituta, In honorem Deiparæ sine Labe.

Historiæ locò haud immeritò annotandum censeo, dignum æternâ memoriâ zelum Francisci Ximenij, Ecclesiæ Toletanæ Archi-Episcopi, in promovendo Deiparæ, sine labe Conceptæ cultu, ac honore, quem tum vel maximè orbi manifestavit, cum Toleti æquè, ac Compluti, splendidum, suis sumptibus, hospitale è fundamentis extruxit, amplissimisque fundavit redditibus, sub titulo, ac protectione Virginis immaculatæ conceptæ: in cujus præterea honorem Confraternitatem in dicto Hospitali instituit, quorum Confratrum id esse deberet officium: circumire nimirum tribus vicibus, tam de nocte, quàm vesperî, plateasque omnes, ac compita visitare, ut si quos invenissent, hospitium non habentes, cum omni eos humanitate, ac charitate, ob amorem immaculatæ Virginis introducerent, iisdemque, omnî possibili studio, deservirent. quo pietatis officio, quantum sibi **MARIÆ** patrociniū, tam Confratres illi omnes, quàm devotissimus præsertim Archi-Præsul promeruerit, facile sibi quisque habebit persuasum, ac ipsèmet experietur, si simile quoddam charitatis opus, in honorem immaculatæ, quocunque demùm modo, proximo impendere studuerit. *Ex Joann. Reinhardo Ziegler Conc. funeb. & Calendar. Beata Virg. ad diem 8. Nov.*

* *
*

§. 5. *Symbolum.*

DVO pVncta reCtIsSIma.

418

Pendet ab extremis rectissima linea punctis,
Respondent medio punctula bina suo.
Sic geminum extremum (Mors, & Conceptio) puræ
Virginis, illæsum, sicuti vita, fuit.

Ambulavit pes meus iter rectum. Eccli. c. 31. v. 20.

§. 6. *Antiquitas.*

VasConIs FernandII, nIMla 419 IaCtantla.

Temporibus illis, quibus in Hispaniâ cum Christianis promiscuè habitabant Mauri, mutuè frequenter invicem fiebant excursus. Cùm ergo in quodam hujusmodi certamine, pro capiendâ Maurorum Civitate, viriliter Hispani decertarent, strenuus quidam eques, Vasco Fernandez nomine, hostes generosè insectando, omnes commitiones suos adèò transilivit, ut per medias etiam hostium phalanges, ad certum pertigerit murum, cui chartam, majoribus litteris conscriptam, sequentis tenoris, nimium jactabundus affixit: *Huc pervenit Vasco Fernandez.* Vidit fortè anathema hoc alius quidam, ex hispanis militibus, qui ad simile postè
ridiè

ridiè certamen rediens, longè ulterius, quàm Vasco, penetravit, non quidem ex jactantiâ, sed tacito prorsus nomine, haud dissimilem charitam muro alicui affigens, his scriptam litteris: *Huc non pervenit Vasco Fernandez.*

Eundem planè in modum, cùm Sancti cujusdam viri comendamus encomia, dicere solemus e.g. *Huc pervenit Augustinus*, ad gradum nimirum, quo Doctorum Doctor, & Sanctorum Patrum magnus est Pater. quò pervenit Franciscus? pervenit ad impressa sibi Sacratissima Christi vulnera. quò Benedictus? pervenit, ut esset *omnium Monachorum Pater, & Dux*: imò eò pervenit, ut in mortalì etiãnum vitâ, admitteretur ad ipsum DEI, omnia creantis, conspectum. quò Bernardus? pervenit ad tangenda ore suo ipsius Deiparæ Sacratissima ubera, ex quibus distuens lac in os ejus intravit, quò Paulus? ad tertium certè penetravit cœlum. quò Joannes? ad Christi ipsius pervenit pectus, & ad nomen filij Matris ejus. quin etiam ille alius Joannes quò pervenit? ad eam certè dignitatem, ut dicat DEI Filius: *Inter natos mulierum non surrexit major Joanne Baptistâ.* Matth. I. I. v. I. I. cùm & in utero matris Sanctificatus fuerit: & huc pervenit Joannes Baptista: huc

respectivè Evangelista: Paulus, Benedictus, Bernardus, Franciscus, &c. at cùm de Matre DEI, sine labe conceptâ loquimur, non debemus dicere: *Huc pervenit MARIA*, sed dicendum: *Huc nemo pervenit, quo MARIA.* vel si placet Chronographicè, dicere poterimus: *Quo Deipara Concepta, nemo pervenit.* non Augustinus, non Franciscus, non Benedictus, non Bernardus, non Thomas, non Paulus, non Joannes Evangelista, non etiam pervenit huc ipsemet Baptista, licèt post conceptionem, in utero sanctificatus. verbo, huc non pervenerunt omnes simul electi, tam terrigenæ, quàm Cœlites, in unum conferti, ac congregati, ita ut omnium Sanctitas, gratia, ac celsitudo, si summâ unâ computetur, minimè quidem ad eum perventura sit gradum, quem Virgo Deipara in suâ Conceptione purissimâ transcendit.

§. 7. *Anagramma.*

CatenaM, Vel Væ ADæ, 420.
sIne Labe, Ignoras!

Catenam, vel vae primi Adam tu ignoras!

Versio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXI.

§. I. *Scriptura.*

421. Deipara, In Ipso belli principio obVMbrata.

Psal. 139. v. 8. *Obumbrasti super caput meum, in die belli.*

Consultissimè piissimus quondam Rex, ac Propheta David, tot bellis circumdatus, tot peri-

culis expositus, tot hostibus, tam exteris, quàm intestinis, ad intercessionem quæsitus, Divinum frequenter postulabat auxilium, Cœlique protectionem implorabat, talia ad Dominum emittens suspiria: *A resisten-* Psal. 16.
tibus dextera tua custodi me, ut pupillam v. 8.
oculi: sub umbrâ alarum tuarum protege me!
Expertus enim verò sæpè sapius fuit, quàm